

mail: kontakt@fundacjawolnosci.org
ePUAP: FundacjaWolnosci
ADE: AE:PL-91085-66694-IFBHS-23

ul. Krakowskie
Przedmieście 13/5A
20-002 Lublin

KRS: 0000 428 743
NIP: 712 327 29 46
REGON: 061 444 494

P. Rodziśzczyk
P. Prezydent
P. Sekretarz
Kam. S.U.I.P.R.M.

Lublin 11.04.2023

Rada Miasta Chełm

Petycja do Rady Miasta Chełm

w sprawie diet wyłaczanych miejskim radnym

Składam petycję w interesie publicznym, o niezwłoczną zmianę treści uchwały nr VI/64 /07 Rady Miasta Chełm z dnia 29 marca 2007 r., w sprawie ustalenia wysokości diet przysługujących radnym Rady Miasta Chełm.

Wnoszę o wykreślenie zapisu, który stwarza możliwość pobierania diety przez radnych nieobecnych na posiedzeniach rady i jej komisji, po usprawiedliwieniu nieobecności a także wskutek „zwolnienia lekarskiego lub innych uzasadnionych przyczyn”. Wnoszę o wykreślenie z uchwały §2 pkt 2.

Uzasadnienie

W uchwale z 2007 roku jest zawarta regulacja, w myśl której dieta radnego nie ulega potrąceniu, jeśli:

- a) nieobecność (na sesji rady lub komisji) była spowodowana wykonywaniem czynności związanych ze sprawowaniem mandatu radnego,
- b) nieobecność usprawiedliwiona jest zwolnieniem lekarskim,
- c) nieobecności z powodu innych uzasadnionych przyczyn.

W art. 24. ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wyraźnie zostały określone obowiązki radnych: „**Radny jest obowiązany brać udział w pracach rady gminy i jej komisji oraz innych instytucji samorządowych do których został wybrany lub desygnowany**”. Zatem obowiązkiem radnego jest brać udział w posiedzeniach rady i jej komisji, ew. innych

instytucji samorządowych. Tłumaczenie nieobecności w pracach rady gminy i jej komisji „obowiązkami zawodowymi”, „chorobą” lub „wykonywaniem mandatu radnego” nie odnosi się do zapisu ustawy i nie może być przyjęte.

Ponadto jak wynika z bogatego orzecznictwa sądowoadministracyjnego, dieta radnych nie jest wynagrodzeniem, a jedynie zwrotem kosztów. *„Wskazać należy, że dieta stanowi rekompensatę za utracone przez radnego zarobki, a zatem nie jest świadczeniem pracowniczym”* – wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego (II OSK 406/14), tego samego zdania jest Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku. W wyroku w sprawie dotyczącej zasad przyznawania diet radnym stwierdził, że: *„diety należą się radnemu za uczestnictwo w pracach organów powiatu, a nie z tytułu samego faktu bycia radnym. Jeżeli radny nie wypełnia obowiązku udziału w pracach organów powiatu np. z powodu nieobecności, to diety mu nie przysługują. Taka interpretacja wynika, zdaniem Sądu, z istoty pojęcia „dieta”. Jest to, bowiem, świadczenie pieniężne stanowiące rekompensatę utraconych zarobków bądź wyrównania wydatków lub strat spowodowanych pełnieniem funkcji radnego a zatem nie jest świadczeniem pracowniczym”* (II SA/Bk 14/17). Również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w wyroku z dnia 21 lipca 2015 roku (II SA/Op 177/15) wskazuje na fakt, iż *„skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w omawianym przepisie winna być objęta m. in. sytuacja, gdy przewodniczący rady, przez dłuższy okres nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter ryczałtu miesięcznego, przez co traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji”*. Wyroki sądów jasno wskazują, że obecnie obowiązujące rozwiązania prawne dotyczące diet radnych w mieście Chełm są niezgodne z obowiązującym prawem.

Zgodnie z powyższym, wysokość diety nie może być zachowana w sytuacji, gdy radny był nieobecny na sesji lub komisji, bo był chory, sprawował mandat radnego lub podał inny, ważny powód. Wśród usprawiedliwień składanych przez chełmskich radnych znaleźliśmy takie uzasadnienia jak: „wcześniej zaplanowany wyjazd”, „ważne obowiązki służbowe”, „ważne przyczyny prywatne” a nawet brak uzasadnienia.

Pośrednim efektem poprawienia uchwały będą oszczędności w budżecie miasta. Z zebranych przez nas danych wynika, że tylko w listopadzie i grudniu 2022 roku chełmscy radni zgłosili pisemnie 18 usprawiedliwień swoich nieobecności na posiedzeniach komisji (a nie zawsze usprawiedliwienia są składane pisemnie). Zgodnie z treścią uchwały za nieobecność na komisji powinno być im potrącanie 25% diety, tj. ok. 429 zł). W skali roku to kilkadziesiąt tysięcy złotych.

Na koniec warto pochwalić rozwiązanie przyjęte przez Radę Miasta Biała Podlaska, które jest zgodne z przepisami prawa i orzecznictwem sądowym. Tamtejsi radni w ogóle nie przedkładają usprawiedliwień nieobecności w formie pisemnej, gdyż nie mają one żadnego znaczenia. Bez względu na powód, nieobecność na posiedzeniach rady i jej

komisji powoduje potrącenie diety.

Z uwagi na powyższe, wnosimy o pozytywne rozpatrzenie petycji.

Z poważaniem

Wyrażam zgodę na publikację nazwy wnioskodawcy i treści wniosku w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Chełm